

Akademikere vil engasjere seg

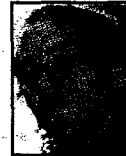
Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie. Akademikernes manglende engasjement i offentligheten leder til kunnskapsløshet og manglende historisk bevissthet i samfunnet, hevder historikeren Odd-Bjørn Fure. Han møter liten motstand i akademiske kretser. Men: – Offentlige avis-

debatter kan virke diskvalifiserende i universitetssammenheng, mener sosialantropolog Thomas Hylland Eriksen. – Forskere klarer ikke å ta et standpunkt, sier statsviteren Thomas Chr. Wyller.

Av LINN ULLMANN

Thomas Hylland Eriksen, sosialantropolog:

– Jeg følger ikke Fures argumenter når det gjelder hans angrep på Hans Fredrik Dahl, men er enig med ham når det gjelder forskernes manglende engasjement i samfunnsdebatten. I forskermiljøer er det først og fremst internasjonal og vitenskapelig publisering som teller. At man deltar i avisdebatter, kan nærmest virke diskvalifiserende i universitetssammenheng. Det er synd. Forskere har ikke bare et etisk ansvar for å delta i offentlige debatter, de er forpliktet til å gjøre det ifølge den nye universitetsloven som pålegger oss å bedrive forskning, undervisning og formidling. Dessverre har formidlingsaspektet blitt temmelig stemoderlig behandlet.

Thomas Hylland Eriksen

Jeg mener videre at man må skille mellom akademikere og intellektuelle. Akademikere holder på med sitt eget felt, og er ikke alltid forberedt på å si så mye om andre ting. Intellektuelle er fritt denkende mennesker som er nysgjerrige på, og kritiske til, sin egen samtid. Det er de intellektuelle vi bør etterlyse. En intellektuell er ikke nødvendigvis akademiker, og en akademiker er ikke nødvendigvis intellektuell.

Francis Sejersted, historiker:

– Det er for så vidt grunn til å ta Fures kritikk av historikerne på alvor, man kan alltid gjøre ting bedre. Det er også riktig at moderne europeisk historie ikke har vært dyrket på norske universiteter. Når det er sagt, mener jeg at historikere faktisk har spilt en rolle i norsk offentlighet, og fortsatt gjør det.

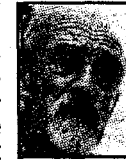
Francis Sejersted

Samtidig mener jeg at Fures karakteristikk av begrepet «offentlighet» er for snever. Kontroverser i aviser er én ting, men tidsskrifter, rapporter, bøker og faglige diskusjoner er like viktige.

Thomas Chr. Wyller, statsviter:

– Jeg er enig med Odd-Bjørn Fure når han hevder at historikerne ikke engasjerer seg i den offentlige debatten – og jeg utvider gjerne kritikken til å gjelde samfunnsforskere generelt.

En av årsakene er dette: Forskere er stort sett så fanget opp av sin vitenskap at de ikke klarer å hoppe ut i den offentlige debatten, klarer ikke å skrive noe uten fotnoter og lange litteraturlister. Dessuten har de alltid problemer med å ta et klart standpunkt. Til det vil jeg gjerne sitere en setning jeg lærte for fem hundre år siden: da

Thomas Chr. Wyller

jeg var student: «Derav at et standpunkt er et standpunkt og ingen vitenskapelig sannhet, følger ikke at man ikke kan ha et standpunkt!»

– Hva er ditt standpunkt i debatten mellom Odd-Bjørn Fure og Hans Fredrik Dahl?

– Jeg har ikke lest Irvings bøker, men prinsipielt mener jeg at man må behandle fortida som et historisk fenomen. Alle kilder skal diskuteres, all kunnskap skal granskes, intet skal være «hellig» – det gjelder også betente temaer som Ula-teig-boka tar opp, og holocaust. Så er selvsagt spørsmålet hvordan dette gjøres: Når en historiker mener at gasskamrene ikke eksisterte, slik David Irving gjør, fryser jeg på ryggen.

Jeg har stor sympati for Hans Fredrik Dahls uredde forsøk på å se historien med nye øyne, likevel er mitt inntrykk at han enkelte ganger beveger seg farlig nær en grense som han helst ikke bør overskride.